

dels en författning, hvarigenom förordnas, att 54 § i Konkurslagen skall erhålla följande förändrade lydelse:

“Har borgenär lös egendom i pant eller eljest under panträtt i handom, eller har för hans fordran lös egendom blifvit utmätt inom den tid och på det sätt att, enligt hvad särskildt är stadgadt, förmånsrätt i den egendom för samma fordran uppkommit; ege borgenären sjelf besörja, att den pant eller egendom å offentlig auktion såld varder, der ej gode männen eller sysslomännen vilja den lösa; låte dock desse minst en månad förut veta, när försäljningen skall ske, och vise för dem reda för hvad som influtit. Vill ej borgenären om försäljningen föranstalta, som nu sagdt är; ege sysslomännen derom besörja.“

dels ock ett tillägg till 104 §, så lydande:

“Bestrides ackordet på den grund att säkerhet ej finnes för dess fullgörande, pröfve Rätten, efter omständigheterna, huruvida fastställelse på sådan grund vägras må.“

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 15 Maj 1868.

N:o 91.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 Maj 1868.
— — — — — hos Andra Kammaren den 15 — —

*Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående ändringar i
i Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet
den 21 Mars 1862.*

(Lag-Utskottets Utl. N:o 31 och Mem. N:o 43.)

S. A. K.

Hos Riksdagen hafva särskilda förslag blifvit framställda angående sådan ändring i Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21

Mars 1862, att en hvar, som betalar skatt till kommunen, också måtte tillerkännas rösträtt i kommunens angelägenheter. De grundsatser, som uti ifrågasvarande hänseende blifvit i berörda nådiga förordning följda, äro, att skyldigheten till bidrag åt kommunens kassa och rättigheten till röst i kommunens angelägenheter utgöra hvarandras vilkor och förutsätta hvarandra, samt att röstvärdet beräknas efter bidraget. I enlighet härmed bestämmes i 8 § i allmänhet, att en hvar välfrejdad Svensk undersåte, som är medlem af en kommun och förbunden att till kommunen erlægga skatt, är berättigad att deltaga i kommunalstämmans öfverläggningar och beslut, samt i 12 §, att röstvärdet skall beräknas efter det en hvar röstegande åsatta fyrktal. Undantag ega dock rum dels för i mantal icke satt jord, för hvilken ej får röstas, då dess taxeringsvärde understiger niohundra Riksdaler, likasom ej heller för annan slags fastighet, frälseränta och dylikt i taxeringsvärde understigande ett tusen etthundra Riksdaler. Dessa minimibestämmelser synas ej väl förenliga med ofvannämnda grundsatser. Genom dem beröfvas en del till kommunens skattskyldige personer all rättighet att i besluten om kommunens gemensamma utgifter och sättet för dessa utgifters betäckande taga del, under det att åt andra kommunens medlemmar en dylik rättighet är utan undantag medgifven; och det ändamål, som med dem måste vara åsyftadt, nemligen att förekomma den stora massans af befolkningen öfvervägande inflytande på afgörandet af kommunens angelägenheter — detta ändamål är tillräckligen vunnet genom nu gällande röstberäkning, utan att några vidare inskränkningar eller undantag synas erforderliga. Obehöfligheten af nu stadgade rösträttsminimum för kommuner å landsbygden lär så mycket mindre kunna förnekas, som det endast är en del af den *bofasta* befolkningen, som derigenom beröfvas rösträtt, ty på den mera rörliga befolkningen, — den som skattar för kapital eller arbete, — är ifrågasvarande stadgande utan inflytande. Det synes Riksdagen dock böra antagas, att den, som inom en kommun eger fastighet af hvad slag som helst, kan hafva större nytta eller skada af de beslut, som i kommunalstämman fattas, än den, hvilken endast tillfälligtvis är medlem af kommunen; likasom det ock med skäl torde kunna betviflas, att egaren eller brukaren af en liten jordlott med åsatt mantal i högre grad besitter de för deltagande i kommunens öfverläggningar och beslut erforderliga egenskaper än egaren af annat slags fastighet till motsvarande värde.

En annan omständighet, som synes påkalla förändring i nu gällande stadgande, har jemväl gjorts till föremål för Riksdagens uppmärksamhet. Enligt 6 § af Kongl. Förordningen om landsting skall i härad eller tingslag, der sommarting icke hållas, val till landstingsmän förrättas å första rättegångsdagen af lagtima vintertinget eller, der hinder för verkställighet deraf möter, å den dag valförrättaren utsätter och behörigen kungör. Då derjemte är stadgadt dels i 17 § af Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet, att val-

män för landstingsmäns väljande skola utses vid ordinarie kommunalstämma i Mars, dels i 2 Kapitlet 1 § Rättegångsbalken, att vinterting skall förrättas mellan tjugonde dag jul och April månad, blir följden vanligen den, att val till landstingsmän i orter, der sommarting ej hållas, icke kan ske å vintertingen, utan måste särskildt utsättas, hvilket är så mycket olägligare, som detta förhållande eger rum just i de domsagor, hvilka hafva den största utsträckning, såsom i Wermland och nordligare delen af riket, samt valen måste förrättas å tider, då färdandet å vägarne är mest besvärligt. Denna olägenhet synes Riksdagen, utan någon rubbning i kommunallagen, kunna afhjelpas på det sätt, att i 17 § af Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet ett särskildt stadgande införes derom, att valmän för landstingsmäns väljande skola, utom i härad eller tingslag, der sommarting förrättas, utses å den ordinarie kommunalstämma, som hålles i December.

På grund häraf har Riksdagen för sin del beslutat,

dels att § 9 i Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 Mars 1862, sådan denna § lyder i Kongl. Kungörelsen den 15 September 1863, skall ur nämnda Kongl. Förordning uteslutas;

dels, i följd häraf, att mom. 1 af § 8 i samma Kongl. Förordning skall erhålla följande förändrade lydelse:

“En hvar välfrejdad Svensk undersåte, som är medlem af en kommun samt enligt 57 § förbunden att till kommunen erlägga skatt, och icke häftar för oguldna kommunalutskylder, skall, under iakttagande af de närmare bestämmelser, som 9 § innehåller, vara berättigad att deltaga i kommunalstämmans öfverläggningar och beslut“;

dels, till undvikande af rubbning i paragraf-följden, att §§ 10 och 11 i Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet skola betecknas med §§ 9 och 10, samt att § 12 i samma Kongl. Förordning skall delas i två paragrafer så, att nuvarande 1:sta momentet i denna § betecknas med § 11 och 2:a momentet med § 12;

dels, såsom följd af ofvan upptagna bestämmelser, att mom. 2 af § 59 i ifrågavarande Kongl. Förordning skall erhålla följande lydelse:

“Denna längd, som ligger till grund för kommunalutskyldernas debitering, utgör, med iakttagande af de bestämmelser och undantag 8 och 9 §§ innehålla, tillika kommunens röstlängd. I den för anmärkningar afsedda kolumn antecknas om och på hvilken grund, i följd af dessa bestämmelser, någon i längden uppförd skattskyldig icke eger utöfva rösträtt. Längden upprättas i två exemplar, af hvilka det ena i sockenstugan anslås och det andra hos kommunalnämnden förvaras“;

dels ock att § 17 i meranämnda Kongl. Förordning skall erhålla följande förändrade lydelse:

“Tre ordinarie kommunalstämmor skola årligen hållas: en i Mars för besluts fattande i anledning af berättelsen om föregående årets räkenskaper och förvaltning, samt för val af landstingsmän, eller, inom de härad eller tingslag, der sommarting hållas, af valmän för landstingsmäns väljande; en i Oktober för bestämmande af kommunens utgifts- och inkomst-stat enligt § 63; och en i December månad för granskning af såväl fyrktalslängden, som debiterings- och uppbördslängden, samt för anställande af val till de befattningar inom kommunen, hvilka vid årets slut blifva lediga, och af revisorer, äfvensom af valmän för landstingsmäns väljande i de härader eller tingslag, der landstingsmannaval skall ske å vinterting.“

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 15 Maj 1868.

N:o 92.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 Maj 1868.
— — — hos Andra Kammaren den 15 — —

*Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående ändringar i
Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse i stad
den 21 Mars 1862.*

(Lag-Utskottets Utåtande N:o 31.)

S. A. K.

Uti särskilda hos Riksdagen gjorda framställningar har blifvit yrkad, att en hvar, som till stadskommun erlägger skatt, också må ega rösträtt i dess angelägenheter. Enligt nu gällande stadgande angående rösträtt i stadskommun